

รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา^{*}
PROJECT - BASED EDUCATION MANAGEMENT MODEL BASED ON IDDHIPADA
PRINCIPLES OF ANGTHONG VOCATIONAL EDUCATION INSTITUTE UNDER
THE OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION COMMISSION

¹สุวัชชัย มงคลธง Suwatchai Mongkolthong ²บุญเชิด ชำนิศาสตร์ Boonthead Chomnisat
³ลำพอง กลมกุล Lampong Klomkul
¹วิทยาลัยการอาชีพวิเศษชัยชาญ Visetchaichan I Industrial and Community Education College, Thailand
^{2,3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand
Corresponding Author E-mail: watsena1618@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีการขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 165 คน ขั้นตอนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 6 คน และการสนทนากลุ่มโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจง ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบ โดยการใช้แบบประเมินกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอนของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 165 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) การบูรณาการการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 และ 4) การนำไปใช้ 7 ด้าน คือ การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย การสร้างโครงการ การนำระบบการจัดการโครงการ การสนับสนุนและการพัฒนาบุคลากร การสร้างความร่วมมือ การวัดและประเมินผล การส่งเสริมและเผยแพร่ และผลการประเมินรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน คือ ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้อง ตามลำดับ โดยสรุปเป็นองค์ความรู้การวิจัย คือ 3PIC

คำสำคัญ: รูปแบบ, การจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐาน, อิทธิบาท, อาชีวศึกษา

Abstract

This research article aimed to propose a model of project-based education based on the principle of the Four Iddhipāda of vocational educational institutions in Ang Thong Province, under the Office of the Vocational Education Commission. This research was a mixed-method research with 3 research steps as following: Step 1: quantitative research using a questionnaire with a sample of 165 teachers. Step 2: qualitative research by interviewing 6 key informants and group discussions with 9 experts using purposive selection. Step 3: model evaluation by using an evaluation form with a sample of 165 teachers of vocational educational institutions in Ang Thong Province, under the Office of the Vocational Education Commission. Data were analyzed using statistics including frequency, percentage, mean, and standard deviation. The research results revealed that the model of project-based education based on the principle of the Four Iddhipāda of vocational educational institutions in Ang Thong Province, under the Office of the Vocational Education Commission, had 4 components: 1) principle, 2) objective, 3) integration of project-based education based on the principle of the Four Iddhipāda, and 4) 7 aspects of application, namely planning and goal setting, project creation, the introduction of project management systems, supporting and personnel development, cooperation building, measurement and evaluation, promotion and dissemination, and the results of format evaluations were all at the highest level overall. When considering each aspect, it was found that the evaluation results were at the highest level in all 4 aspects: usefulness, feasibility, appropriateness, and correctness, respectively. It was summarized as the research knowledge, namely 3PIC.

Keywords: Model, Project-Based Education, Iddhipāda, Vocational Education

บทนำ

การศึกษามีความสำคัญต่อชีวิตของเราทุกคน และเป็นสิ่งที่ทุกคนแสวงหาองค์ความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันในการทำงาน และสร้างความสำเร็จในชีวิต เราทุกคนปฏิเสธไม่ได้ว่าการศึกษา นั้น ส่งผลกระทบต่อสังคมโลกในปัจจุบัน พวกเราแต่ละคนต้องแสวงหาหลักสูตร สถาบันการศึกษา หรือสถานศึกษาที่สำคัญๆ เพื่อรวบรวมความรู้นี้อย่างจริงจังและในอนาคต ระบบโลกกำลังเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โลกทัศน์ส่งผลกระทบต่อหลายสิ่งหลายอย่างในสังคม ไม่เว้นแต่ระบบการศึกษาที่ได้รับการปรับปรุงใหม่ เปลี่ยนแปลงไปตามสังคมโลกปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อทำให้เกิดความทันสมัยและการจัดการเรียนรู้กับผู้เรียน และนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 การจัดการศึกษาถือเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คนดีที่มีความรู้และเป็นคนที่มีความสุข หลักการสำคัญคือการศึกษาคือการศึกษาตลอดชีวิตของผู้คน ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (มาตรา 8) ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (มาตรา 22) ให้ความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และการบูรณาการ (มาตรา 23) จัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน มีการฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเรียนรู้จากประสบการณ์และปฏิบัติจริง คิดเป็น ทำเป็นรักการอ่านใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา (มาตรา 2) จากการศึกษาความสำคัญของการศึกษาตลอดชีวิต ได้กำหนดการศึกษาออกเป็น 3 รูปแบบ (มาตรา 15) การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

สำหรับแนวทางการศึกษาในยุคปัจจุบัน นี้เพื่อให้เด็กเป็นคนดี คนเก่ง คิดเป็น คิดอย่างรอบคอบ แก้ปัญหาได้ตามวัยและเกิดการเรียนรู้กับสิ่งต่างๆ รอบตัวอย่างไม่รู้จักสิ้นได้แก่ การจัดประสบการณ์แบบโครงการ ซึ่ง Katz and Chard (1994) ได้ให้ความหมายของการจัดประสบการณ์แบบโครงการ เป็นการศึกษาอย่างลุ่มลึกในเรื่องที่เด็กมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเกิดการเรียนรู้ในลักษณะที่เด็กเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) การเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัส ด้วยประสบการณ์ตรงและลงมือปฏิบัติ (Active Learning) สอดคล้องกับนันทิยา ชัยชนะเลิศ (2561) กล่าวว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการคือ การจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึก โดยเรื่องที่เรียนมาจากความสนใจของผู้เรียนเอง การจัดกิจกรรมมุ่งให้ผู้เรียนมีประสบการณ์โดยตรงกับเรื่องที่ศึกษานั้นๆ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนวางแผนร่วมกันในการศึกษาหาข้อมูลความรู้การจัดกิจกรรมมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสังเกตสำรวจสิ่งต่างๆ อย่างใกล้ชิด รวมถึงแนวการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับความนิยมอย่างมาก สำหรับรูปแบบการศึกษาในยุคปัจจุบัน คือ แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้และเกิดองค์ความรู้ได้ด้วยตัวเอง ซึ่งหนึ่งในแนวการจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดแนวทางหนึ่งคือการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ (Project Approach) หลักการสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบโครงการนั้น คือ การส่งเสริมให้เด็กศึกษาสิ่งหนึ่งสิ่งใดด้วยความลุ่มลึกตามความสนใจผ่านกระบวนการคิดและแก้ปัญหาจากตัวของเด็กเองจนได้คำตอบที่ต้องการเพื่อนำเสนอสิ่งที่เรารู้นำเสนอต่อผู้อื่น โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการเท่ากับปริมาณเนื้อหาและเพียงพอต่อความสนใจของเด็ก ส่งผลให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันโดยมีครูเป็นผู้แนะนำและอำนวยความสะดวก

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการ เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางซึ่งเกิดจากพื้นฐานปรัชญาพัฒนานิยมที่เน้นให้เด็กเรียนรู้จากการกระทำและได้ประสบการณ์จริงเป็นการเรียนรู้อย่างลุ่มลึกในเรื่องที่เด็กสนใจ ด้วยการสืบค้นหาคำตอบ โดยการลงมือปฏิบัติและหาประสบการณ์จากปรากฏการณ์จริงด้วยตนเอง จากกิจกรรมสนทนาแลกเปลี่ยนความในชั้นเรียนเป็นกิจกรรมที่เด็กใช้ตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุด โครงการ กิจกรรมทัศนศึกษาเด็กได้สัมผัส รับรู้สังเกตและมีปฏิสัมพันธ์จากสิ่งที่ปรากฏอยู่จริงด้วยตนเอง กิจกรรมสืบค้น เด็กทำการค้นคว้าเพื่อหาข้อความรู้ที่ต้องการมาจากหนังสือ บุคคล สถานที่ ด้วยการอ่าน ถาม การสนทนาเพื่อให้เด็กได้ข้อมูลลุ่มลึกมาสนับสนุน โครงการให้บรรลุเป้าหมาย, กิจกรรมนำเสนอผลงาน โดยการอธิบาย บรรยายหรือจัดแสดงให้เห็นถึงความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เด็กเรียนรู้จากโครงการ ซึ่งกระบวนการนี้ช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาความรู้ด้านเหตุผล ทักษะการสังเกต รวมทั้งวิธีการ เก็บรวบรวมข้อมูล และการนำเสนอ ซึ่งสอดคล้องกับพัฒนา มัคคสมัน (2554) ที่กล่าวว่า การจัดประสบการณ์แบบโครงการเป็นการจัดประสบการณ์ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้ศึกษาเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างลุ่มลึกโดยเรื่องที่เรียนมาจากความสนใจของเด็ก การจัดกิจกรรมมุ่งให้เด็กมีประสบการณ์ตรงกับเรื่องที่ศึกษานั้น โดยเปิดโอกาสให้เด็กสังเกตอย่างใกล้ชิดจากแหล่งเรียนรู้เบื้องต้นอาจใช้ระยะเวลาที่ยาวนานอย่างเพียงพอ ตามความสนใจของเด็กเพื่อให้เด็กค้นพบคำตอบแล้วนำความรู้ที่ได้มาเสนอในรูปแบบต่างๆ โดยนำเสนอความรู้ต่อเพื่อน คุณครู ผู้ปกครอง และคนอื่นๆ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในความสำเร็จนั้น เนื่องจากเด็กปฐมวัย เป็นวัยที่อยู่ในช่วงการเติบโตควรได้รับการพัฒนาด้านศักยภาพ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เด็กจะได้เรียนรู้ในเรื่องที่ตนเองสนใจได้ลงมือปฏิบัติ สืบค้น แสวงหาความรู้ด้วยตนเองในเรื่องที่ตนสนใจอยากรู้ อยากเห็น และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบโครงการเป็นการจัดการเรียนรู้ผ่านระบบการคิด และการปฏิบัติอย่างมีระบบ ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถด้านการสังเกต การจำแนก และการเปรียบเทียบเพิ่มมากขึ้น

จากสาเหตุดังที่กล่าวมานี้เป็นสาเหตุหลักที่ทำให้คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งของการขาดความก้าวหน้าคือคุณภาพการสอนไม่ได้มาตรฐานและไม่ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่ คุณภาพของบุคลากรทางการศึกษาไม่มีคุณภาพ ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนที่อิสระ ตามบริบทชุมชน การขาดมุมมอง หรือโลกทัศน์ทางการศึกษาที่แคบ การขาดการเชื่อมโยงหรือบูรณาการระหว่างสังคมกับสถาบันการศึกษา และเนื้อหาของสาขาวิชาต่างๆ เหล่านี้ ส่งผลให้คุณภาพการศึกษาของประเทศไทยด้อยกว่าประเทศที่พัฒนาแล้วหรือกำลังพัฒนาจำนวนมาก จากปัญหาข้างต้น ไม่ว่าจะปัญหาหลักสูตร ปัญหาสังคม และปัญหาการจัดการ นับเป็นปัญหาสำคัญและต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน งานวิจัยฉบับนี้ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะเสริมสร้างพัฒนาให้ผู้เรียนสายอาชีวศึกษา เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ และเป็นผู้มีคุณธรรม ปลุกจิตสำนึกให้เยาวชนไทยเห็นความสำคัญในการศึกษาศาสนาที่ตนนับถือ สามารถใช้เป็นหลักยึดในการดำรงชีวิตอย่างมีสติและมีความสุขได้ สนุกสนาน และเข้าใจง่าย ด้วยรูปแบบกิจกรรมที่ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และทันกระแสสังคม เพราะหากเยาวชนมีจิตสำนึกในการดำรงชีวิตด้วยคุณธรรมความดีงามแล้ว ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอใช้หลักธรรมในพระพุทธศาสนา คือ หลักอริยบท 4 เป็นหลักในการศึกษางานวิจัยฉบับนี้ เพราะหลักอริยบท 4 (ดูรายละเอียดใน ม.ม. (ไทย) 13/247/292) เป็นหลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้าที่มีคุณค่าอย่างยิ่งเหมาะสำหรับการเรียนรู้ที่จะปลุกจิตสำนึกเยาวชนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพราะพุทธศาสนาเป็นศาสนาแห่งการกระทำ การสั่งสอนธรรมของพระพุทธเจ้าทรงมุ่งผลในทางปฏิบัติให้ทุกคนจัดการกับชีวิตที่เป็นอยู่จริง

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว การเพื่อสร้างจิตสำนึกด้านศีลธรรมและจริยธรรมของเยาวชนไทยที่ดิ่งงมในการขับเคลื่อนประเทศชาติไปในทิศทางที่สวยงาม โดยแนะนำหลักธรรมะในหนังสือธรรมะของพระพุทธโฆษาจารย์ (ประยุทธ์ ปยุตโต) เป็นเอกสารทางศาสนาที่น่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนให้เยาวชนไทยเกิดความสงสัยในรูปแบบแคมเปญสื่อเชิงนวัตกรรม แตกต่างจากการเรียนรู้แบบเดิมๆ ด้วยวิธีบูรณาการพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ ซึ่งการบูรณาการเป็นการผสมผสานพระพุทธศาสนากับศาสตร์สมัยใหม่ เป็นการผสมผสานระหว่างสองวิธีในการศาสตร์ให้เข้ากับพระพุทธศาสนาหรือปรับพุทธศาสนาให้เป็นวิทยาศาสตร์ เป็นที่ยืนยันได้ว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่เข้ากันได้กับทุกศาสตร์ ศาสตร์สอนให้คนฉลาด ศาสนาสอนให้เป็นคนดี ถ้าทั้งศาสตร์และศาสนาทำงานร่วมกันในการบริหารการศึกษาสังคมจะได้คนดีและคนเก่ง เป็นกรณีศึกษาการเสริมสร้างการศึกษาหลักศาสนาผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างความมีคุณธรรมในวัยเยาว์ ความประพฤติดี สามารถนำความรู้ที่ได้มาในการศึกษา การดำเนินชีวิต เพื่อเสาหลักในการพัฒนาประเทศในอนาคต ทรัพยากรมนุษย์อันทรงคุณค่า

จากเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาตามสภาพที่เป็นจริง ซึ่งผลการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และนำรูปแบบไปประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อเสนอรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ และการเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มี 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 และทำการวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์เนื้อหา 2) สร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบรายละเอียดของเนื้อหา ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องของภาษา พร้อมทั้งหาคุณภาพเครื่องมือโดยวิเคราะห์หาค่า IOC คัดเลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 และมีค่าเฉลี่ยทั้งฉบับ 0.80 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูผู้สอน วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น คือ 0.983 และนำแบบสอบถามไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลกับประชากร 3) ใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการสัมภาษณ์ 6 รูป/คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจงและกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามแบบสัมภาษณ์ และประชุมสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจงและกำหนดเกณฑ์ในการคัดเลือก ใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแนวคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหาตามแนวคำถามการสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยแจกแบบประเมินให้ครูผู้สอนจำนวน 165 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความ เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ เพื่อปรับปรุงให้ได้รูปแบบที่เหมาะสม

สรุปผลการวิจัย

รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) การบูรณาการ 4) การนำไปใช้ ดังในภาพที่ 1

รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

จากภาพที่ 1 รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการ

1. เป็นแนวทางการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐาน โดยบูรณาการกับหลักอิทธิบาท 4 เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา

2. เป็นรูปแบบที่ภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เป็นการส่งเสริมการทำงานร่วมกัน สามารถช่วยสร้างความเข้าใจทางวัฒนธรรมและความหลากหลายในสังคม ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาบุคลิกภาพในระดับบุคคลและองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถนำผลจากการศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอน ร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพพร้อมกัน

2. เพื่อเป็นแนวทางให้ภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา ด้วยวิธีการบริหารแบบพุทธบูรณาการ

3. เพื่อกระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษา เกิดความเชื่อมั่นต่อผู้บริหารสถานศึกษา และยอมรับในเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความสามารถที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มความรู้ความสามารถ

องค์ประกอบที่ 3 การบูรณาการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4

1. ด้านการจัดการเรียนรู้ การบูรณาการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการจัดการเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ช่วยปรับปรุงระบบการศึกษาเพื่อให้เป็นไปตามหลักอิทธิบาทดังกล่าว ด้านการจัดการเรียนรู้มี 3 ด้านสำคัญคือ 1) ความสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ 2) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทุกรายวิชา 3) มีการวิเคราะห์ผลเพื่อประมวลปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้

2. หลักอิทธิบาท 4 หลักอิทธิบาท 4 ที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐาน เป็นหลักธรรมที่พัฒนาปัญญาให้เจริญขึ้นทำให้ประสบความสำเร็จในงานที่รับมอบหมาย การทำตามหลักอิทธิบาท 4 ในการจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกันระหว่างครูและนักเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และการสอนในระบบการศึกษาซึ่งประกอบไปด้วย 1) ฉันทะ 2) วิริยะ 3) จิตตะ 4) วิมังสา

3. การบูรณาการความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ มี

กระบวนการสรุปจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 พบว่า ความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อันดับ 1. ด้านความสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ อันดับ 2. ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนทุกรายวิชา และอันดับ ๓. มีการวิเคราะห์ผลเพื่อประมวลปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้ และอันดับ 4 ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้วิจัยเลือกเฉพาะความต้องการจำเป็นอันดับ 1. คือ ด้านความสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ มาสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการวิเคราะห์เอกสาร ข้อมูลออนไลน์ แล้วทำการสังเคราะห์เป็นข้อมูลด้านความสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติมาพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา การบูรณาการความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านความสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ มีรายละเอียดดังนี้

1) ฉันทะ (พอใจทำ เต็มใจทำ ความพอใจรักใคร่ในการทำงาน) การบูรณาการความต้องการจำเป็นและการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักเต็มใจในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเน้นการเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติให้สอดคล้องกัน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของนักเรียนในการใช้ความรู้และทักษะในการปฏิบัติจริง ต่อไปนี้คือขั้นตอนที่สามารถทำเพื่อบูรณาการหลักเต็มใจทำในสถานศึกษาอาชีวศึกษา (1) การวางแผนโครงการ (2) การสนับสนุนและแนะนำการเรียนรู้ (3) การวัดและประเมินผล และ (4) การปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งการบูรณาการความต้องการจำเป็นและการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักฉันทะเต็มใจทำ มีไว้เพื่อให้ นักเรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายและนำไปสู่การเติบโตและพัฒนาทักษะอาชีพในอนาคตในวงการทำงานจริง

2) วิริยะ (มีความเพียรในการทำ) การบูรณาการการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาและการเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติด้วยความเพียรพยายาม เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถและทักษะของนักเรียนให้สามารถประยุกต์ความรู้ในสาขาที่เรียนไปใช้ในงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (1) การวางแผนและออกแบบโครงการ (2) การสนับสนุนและแนะนำการเรียนรู้ (3) การวัดและประเมินผล และ (4) การปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งการบูรณาการการจัดการศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเน้นการเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้นักเรียนมีความพร้อมในการเข้าสู่การทำงานจริงอย่างมีความเพียรพยายามและความเชี่ยวชาญในสาขาที่เรียนอย่างเต็มที่ในอนาคต

3) จิตตะ (มีจิตจดจ่อในการทำงาน ความเอาใจใส่ฝักใฝ่ในการทำงาน) การบูรณาการการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติด้วยความตั้งใจทำและไม่ล้าเลิกละ เป็นกระบวนการที่ต้องมีการวางแผนและการทำงานอย่างมีระบบ ขั้นตอนที่สามารถทำเพื่อดำเนินการประกอบด้วย (1) การวางแผนและออกแบบโครงการ (2) การสนับสนุนและแนะนำการเรียนรู้ (3) การวัดและประเมินผล และ (4) การปรับปรุงและพัฒนา ซึ่งการบูรณาการความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ด้านความสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติด้วยความตั้งใจทำและไม่ล้าเลิกละกลางครั้น ขั้นตอนข้างต้นจะช่วยให้สถานศึกษาสามารถสร้างนักเรียนที่มีความ

พร้อมในการทำงานจริงและความเชี่ยวชาญในสาขาที่เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและความเพียรพยายาม อย่างสม่ำเสมอและไม่ล้มเลิก

4) วิมังสา (การพิจารณาใคร่ครวญเหตุผลแห่งความสำเร็จของงาน) การบูรณาการการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา ด้านความสามารถเชื่อมโยงทฤษฎีมาสู่การปฏิบัติ ด้วยความเข้าใจในการทำงาน และการพิจารณาใคร่ครวญเหตุผลแห่งความสำเร็จของงานต้องมีการบังคับใช้หลักการและกระบวนการเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ ดังนี้ (1) การวางแผนและออกแบบโครงการ (2) การสร้างความเข้าใจในการทำงาน (3) การบังคับใช้หลักการและกระบวนการ (4) การวัดและประเมินผล และ (5) การเรียนรู้และพัฒนา ซึ่งการบังคับใช้หลักการและกระบวนการด้วยความเข้าใจในการทำงานและการพิจารณาเหตุผลของความสำเร็จเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้โครงการการเรียนรู้และการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและไม่ล้มเลิกในสถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือสถานศึกษาอื่นๆ ที่ต้องการการบูรณาการความสามารถและการประยุกต์ความรู้ในงานจริง

องค์ประกอบที่ 4 การนำไปใช้

การนำรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ต้องเริ่มต้นด้วยการวางแผนและดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้ 1) การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย 2) การสร้างโครงการ 3) การนำระบบการจัดการโครงการ 4) การสนับสนุนและการพัฒนาบุคลากร 5) การสร้างความร่วมมือ 6) การวัดและประเมินผล และ 7) การส่งเสริมและการเผยแพร่

การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ด้วยการใช้แบบประเมินรูปแบบกับครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 165 คน ได้ข้อมูลครบ 165 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และสรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามด้วยค่าสถิติพื้นฐานแบบบรรยายโดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยได้ทำการตรวจสอบ รูปแบบ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความถูกต้อง 2) ด้านความเหมาะสม 3) ด้านความเป็นประโยชน์ 4) ด้านความเป็นไปได้ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 การประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวม

องค์ประกอบ ของรูปแบบ	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1.หลักการ	4.60	0.49	มากที่สุด	4.68	0.55	มากที่สุด	4.78	0.46	มากที่สุด	4.74	0.53	มากที่สุด
2.วัตถุประสงค์	4.55	0.49	มากที่สุด	4.62	0.53	มากที่สุด	4.69	0.49	มากที่สุด	4.68	0.53	มากที่สุด
3.กระบวนการ	4.63	0.53	มากที่สุด	4.54	0.59	มากที่สุด	4.60	0.57	มากที่สุด	4.61	0.57	มากที่สุด
4.การนำไปใช้	4.58	0.59	มากที่สุด	4.57	0.55	มากที่สุด	4.65	0.49	มากที่สุด	4.66	0.53	มากที่สุด
ภาพรวม	4.59	0.53	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด	4.68	0.50	มากที่สุด	4.67	0.54	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในภาพรวมพบว่า มีผล การประเมินอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสรุปผลข้อค้นพบที่สำคัญมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

การพัฒนา รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 การบูรณาการการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ด้านการจัดการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 4 การนำไปใช้ ซึ่งองค์ประกอบของรูปแบบมีความแตกต่างกับงานวิจัยของประจวบ หนูเลี้ยง (2558) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่า การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมควรมี องค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) การร่วมคิด 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมดำเนินงาน 4) การร่วมติดตาม 5) การร่วมประเมินผล และ 6) การร่วมในผลประโยชน์ ผลของการพัฒนารูปแบบเป็นรูปแบบ ที่ต้อง ดำเนินการเป็นกระบวนการขั้นตอนตาม องค์ประกอบ 6 ด้านแต่ละด้านมีขั้นตอน กระบวนการ ด้านละ 7 ขั้นตอนย่อย การประเมินรูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นจากผลการสนทนา กลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นด้วยกับ องค์ประกอบของการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมทุกองค์ประกอบ และจากผลการประเมินความคิดเห็นผู้ที่ เกี่ยวข้องด้วยแบบสอบถาม พบว่า มีระดับความคิดเห็นด้วยกับองค์ประกอบในรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่ง รูปแบบของการศึกษาวิจัยที่มีองค์ประกอบต่างกัน มีตัวแปรในการศึกษาต่างกันย่อมทำให้ผลการวิจัยออกมาแตกต่างกันไปเหมือนงานวิจัยของเตือนใจ รักษาพงศ์ (2551) ที่ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย กิจกรรม การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ และการนิเทศการสอน 2) กระบวนการจัดการความรู้ ประกอบด้วย การระบุนความรู้ การพัฒนาความรู้ การสร้าง ความรู้ การจัดความรู้ให้เป็นระบบ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันความรู้ และการเรียนรู้ 3) ปัจจัยที่สนับสนุน ให้การจัดการความรู้ประสบความสำเร็จ ส่วนการนำหลักธรรมอิทธิบาท 4 มาบูรณาการกับการจัดการเรียน การสอนพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของอริภา จรุงจารุวัฒนา (2559) ที่ผลการวิจัยพบว่า การบูรณา การหลักอิทธิบาท 4 กับการเรียนการสอนของศูนย์ศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยนำ หลักอิทธิบาท 4 ไปสอดแทรกในแผนการเรียนรู้และเนื้อหาของรายวิชาต่างๆ จัดให้มีการเรียนรู้จากการปฏิบัติ จริง นอกจากนี้มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ

ผลการประเมินรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษา จังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในภาพรวมพบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับ มากที่สุดทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ ด้านความ เหมาะสมและด้านความถูกต้อง ตามลำดับ เป็นเพราะการวิจัยครั้งนี้เป็นกระบวนการพัฒนารูปแบบที่มีความ

สมบูรณ์ตามแนวทางการพัฒนารูปแบบ ใช้กระบวนการวิจัยแบบผสมวิธี โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยมีประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า $PNI_{Modified}$ ขั้นตอนที่ 2 เพื่อพัฒนารูปแบบ โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 ขั้นตอน คือ 1) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์ 2) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการประชุมสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 3 เพื่อประเมินรูปแบบ โดยมีกลุ่มประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูสังกัดสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศที่ Burr S.N. (2002) ได้ศึกษาการสำรวจและอธิบายการฝึกอบรมเชิงลึกโดยเน้นรูปแบบการเรียนรู้แบบโครงการกับครูจำนวน ที่ใช้วิธีสอนแบบโครงการและผลสะท้อนการเรียนการสอนในช่วงเวลาหลายเดือน ที่พวกเขาได้มีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรม ข้อมูลจากการวิเคราะห์ได้มาจากการสังเกตในห้องเรียน การบันทึก วิ ดี โอ เทป ในห้องเรียนและการบันทึก วิ ดี โอ เทป ในกลุ่มการสัมมนา การบันทึกภาพ การประเมินตนเองก่อนและหลังการวิจัย โดยปรับเกณฑ์มาจากเกณฑ์ของ ECERS-R และการเขียนอนุทินของผู้วิจัย ผลการศึกษาพบว่า ครูที่ใช้การสอนแบบโครงการนั้น ในการร่วมมือกันระหว่างผู้ร่วมงานควรดำเนินต่อไป ควรมีการสังเกตครูคนอื่นๆ การถ่ายรูปพฤติกรรม การแสดงออกด้านความต้องการของเด็กควรคงไว้เนื้อหา ควรสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนการสอนและการประเมินตนเองนั้น ควรใช้การประเมินที่ปรับเกณฑ์มาจากเกณฑ์ของ ECERS-R และต่างจากงานวิจัยที่ไม่ได้บูรณาการกับหลักธรรมของ Butler, Alison & Monica Christofili (2016) ได้เสนอไว้ว่า การประยุกต์ใช้การเรียนรู้ตามโครงการ (PBL) ในโปรแกรมการศึกษาพัฒนาการอ่าน การเขียนคณิตศาสตร์และความสำเร็จหลักสูตรการศึกษากับรูปแบบการปรับปรุงที่มุ่งเน้นไปที่เป้าหมายของโครงการ เป็นการสร้างความสำเร็จของนักเรียน และแสดงวิธีการที่ประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับนักเรียนสาคิตของผลลัพธ์การเรียนรู้ที่สนใจคำถามใหม่และนอกเหนือจากการเรียนรู้ในโครงการที่นักเรียนทำด้วยตนเองและสร้างแรงจูงใจช่วยให้นักเรียนบรรลุผลตามที่ตั้งใจไว้ด้วยตัวเองเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเองและการพึงพาการใช้งานที่เพิ่มขึ้นสร้างความมั่นใจให้นักเรียนได้ใช้ทักษะในการสร้างผลงานที่นักเรียน มีความภาคภูมิใจที่จะนำเสนอผลงานให้กับผู้อื่นในวงกว้างเป็นความท้าทายและมีประโยชน์ของการบูรณาการและการดำเนินการโครงการในการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้คือรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 การบูรณาการ องค์ประกอบที่ 4 การนำไปใช้ โดยสรุปเป็นองค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ 3PIC โดยอธิบายได้ว่า

P - Planning and setting goals การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ในการจัดศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 การออกแบบโครงการควรสะท้อนสถานการณ์จริงในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ทำให้แน่ใจได้ว่านักเรียนมีส่วนร่วมในโครงการที่จำลองความท้าทายที่อาจพบในอาชีพการงานในอนาคต โครงการเหล่านี้ควรต้องมีการประยุกต์ใช้ความรู้ทางทฤษฎีเพื่อแก้ปัญหาในทางปฏิบัติ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนเป็นพื้นฐานของการศึกษาตามโครงการ ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์เหล่านี้ควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรม เป้าหมายโดยรวมถึงการฝึกฝนทักษะทางเทคนิค การปรับปรุงความสามารถในการแก้ปัญหา การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานเป็นทีมและการสื่อสาร และการทำความเข้าใจกฎระเบียบเฉพาะอุตสาหกรรม ตัวอย่างเช่น ในโปรแกรมการซ่อมแซมยานยนต์ วัตถุประสงค์ของโครงการอาจเป็นเพื่อให้ นักเรียนสามารถวินิจฉัยและซ่อมแซมปัญหาเฉพาะของยานพาหนะได้สำเร็จ ควรวางแผนการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาและพันธมิตรในอุตสาหกรรม มีส่วนร่วมกับผู้เชี่ยวชาญจากสาขาอาชีพศึกษาในการวางแผนและดำเนินโครงการ การทำงานร่วมกันในอุตสาหกรรมช่วยให้นักศึกษาได้รับข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในปัจจุบัน ทำให้พวกเขาเผชิญกับความท้าทายในโลกแห่งความเป็นจริง และช่วยปรับโครงการให้สอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรม ตัวอย่างเช่น ในโปรแกรมการจัดการการก่อสร้าง การเป็นพันธมิตรกับบริษัทก่อสร้างในท้องถิ่นอาจนำไปสู่โครงการที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ก่อสร้างจริงและผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมในฐานะที่ปรึกษา

P - Personnel support and development การสนับสนุนและพัฒนาบุคลากร การสนับสนุนและพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาดำเนินงานของสถาบันอาชีวศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของทั้งนักการศึกษาและนักศึกษา สถานศึกษาต้องดำเนินโครงการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องซึ่งมุ่งเน้นไปที่วิธีการสอนตามโครงการ กลยุทธ์การสอน และการบูรณาการเทคโนโลยีในการศึกษาสายอาชีพ โปรแกรมเหล่านี้ควรได้รับการออกแบบเพื่อเพิ่มทักษะของครูผู้สอนในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ตามโครงการ การจัดการห้องเรียนที่หลากหลาย และการติดตามแนวโน้มของอุตสาหกรรม สามารถจัดเวิร์คช็อป สัมมนา และเซสชันการฝึกอบรมเพื่อให้ครูผู้สอนมีเครื่องมือและความรู้ที่จำเป็นในการชี้แนะนักเรียนผ่านประสบการณ์ตามโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมสภาพแวดล้อมการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างครูผู้สอนภายในสถาบันและแม้แต่ในสถาบันต่างๆ การทำงานร่วมกันนี้สามารถเกี่ยวข้องกับการวางแผนโครงการร่วมกัน การแบ่งปันทรัพยากร และการสอนร่วม เพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมของการเรียนรู้และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ด้วยการมุ่งเน้นไปที่แนวคิดเหล่านี้ สถาบันอาชีวศึกษาสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนและมีชีวิตชีวาสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาดำเนินงาน ซึ่งในทางกลับกันมีส่วนช่วยต่อความสำเร็จและความพึงพอใจโดยรวมของทั้งครูผู้สอนและนักเรียนในกระบวนการเรียนรู้สายอาชีพด้วย

P - Promotion and dissemination การส่งเสริมและเผยแพร่ การส่งเสริมและเผยแพร่การจัดการศึกษาดำเนินงานในสถาบันอาชีวศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการเพิ่มความตระหนักรู้ และการมีส่วนร่วม ตัวอย่างแนวคิดหลักสองประการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ คือ จัดแสดงโครงการที่ประสบความสำเร็จ เน้นโครงการที่ประสบความสำเร็จและผลลัพธ์ผ่านช่องทางต่างๆ ซึ่งอาจรวมถึงการสร้างตู้โชว์หรือแกลเลอรีภายในสถาบันที่มีการจัดแสดงโครงการที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว นอกจากนี้ ใช้ประโยชน์จากแพลตฟอร์มดิจิทัล เช่น เว็บไซต์ของสถาบัน โซเชียลมีเดีย และจดหมายข่าว เพื่อแบ่งปันเรื่องราวความสำเร็จและผลลัพธ์ของโครงการ แสดงให้เห็นถึงผลกระทบในโลกแห่งความเป็นจริงของการศึกษาดำเนินงานต่อทักษะและการจ้างงานของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนและนักเรียนแบ่งปันประสบการณ์ผ่านคำรับรอง กรณีศึกษา หรือการนำเสนอในการประชุมและกิจกรรมในอุตสาหกรรม อีกประการ คือ ส่งเสริมความร่วมมือกับอุตสาหกรรมและธุรกิจในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมประโยชน์ของการศึกษาดำเนินงาน เชิญผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมให้เข้าร่วมในการประเมินโครงการ โปรแกรมการให้คำปรึกษา หรือการบรรยายรับเชิญ สร้างโอกาสให้นักเรียนนำเสนอโครงการของตนต่อตัวแทนในอุตสาหกรรม ส่งเสริมเครือข่ายและโอกาสการจ้างงานที่มีศักยภาพ ร่วมมือกับสมาคมอุตสาหกรรมและองค์กรต่างๆ เพื่อจัดกิจกรรม เวิร์คช็อป หรือการสัมมนาที่แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องและ

ความสำเร็จของการเรียนรู้ตามโครงการในด้านอาชีวศึกษา ด้วยการแสดงให้เห็นถึงการจัดโครงการให้สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรม สถาบันอาชีวศึกษาจึงสามารถเพิ่มการมองเห็นและความน่าเชื่อถือของโครงการริเริ่มด้านการศึกษาดำเนินโครงการของตนได้สถาบันอาชีวศึกษาสามารถส่งเสริมและเผยแพร่คุณค่าของการศึกษาดำเนินโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดึงดูดความสนใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นักศึกษาที่คาดหวัง และพันธมิตรในอุตสาหกรรม ซึ่งในทางกลับกันสามารถนำไปสู่การเติบโตและความยั่งยืนของการริเริ่มการเรียนรู้ตามโครงการในการศึกษาสายอาชีวศึกษา

I - Implementing the project management system การนำระบบบริหารจัดการโครงการไปปฏิบัติ การใช้ระบบการจัดการโครงการในการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานในสถาบันอาชีวศึกษาสามารถปรับปรุงกระบวนการ ปรับปรุงการทำงานร่วมกัน และปรับปรุงผลลัพธ์ของโครงการโดยรวม แนวคิดหลักสำหรับการนำระบบการจัดการโครงการไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ คือกำหนดวงจรชีวิตของโครงการที่ชัดเจนด้วยเหตุการณ์สำคัญที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน สรุปขั้นตอนของโครงการอย่างชัดเจนตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงเสร็จสิ้น และสร้างเหตุการณ์สำคัญเฉพาะที่บ่งบอกถึงความก้าวหน้า แนวคิดนี้ช่วยสร้างโครงสร้างให้กับโครงการ ทำให้ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนติดตามและจัดการงานได้ง่ายขึ้น ตัวอย่างเช่น ในโปรแกรมการจัดการการก่อสร้าง เหตุการณ์สำคัญอาจรวมถึงการริเริ่มโครงการ ขั้นตอนการออกแบบ ขั้นตอนการก่อสร้าง และการเสร็จสิ้นโครงการ แต่ละเหตุการณ์สำคัญควรมีงานและสิ่งที่ส่งมอบที่เกี่ยวข้องกัน เพื่อให้มั่นใจว่ามีแนวทางที่ละขั้นตอนในการทำให้โครงการเสร็จสมบูรณ์ มีการใช้เครื่องมือการทำงานร่วมกันแบบบูรณาการเพื่ออำนวยความสะดวกในการสื่อสารและการประสานงานระหว่างสมาชิกในทีมโครงการ ใช้แพลตฟอร์มดิจิทัลและซอฟต์แวร์การจัดการโครงการที่ช่วยให้สามารถทำงานร่วมกันแบบเรียลไทม์ การแชร์เอกสาร และการติดตามงานคุณสมบัติต่างๆ เช่น กระดานสนทนา ปฏิทินที่แชร์ และที่เก็บเอกสารสามารถปรับปรุงการสื่อสารและทำให้แน่ใจว่าสมาชิกในทีมทั้งหมดอยู่ในหน้าเดียวกัน แนวคิดนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งในการศึกษาสายอาชีพ ซึ่งทักษะการทำงานเป็นทีมและการสื่อสารมักเป็นส่วนสำคัญต่อความสำเร็จของโครงการ เครื่องมือต่างๆ เช่น Asana, Trello หรือ Microsoft Teams สามารถปรับให้เหมาะสมกับความต้องการเฉพาะของการศึกษาดำเนินโครงการได้ ด้วยการรวมแนวคิดเหล่านี้เข้ากับการนำระบบการจัดการโครงการไปใช้ สถาบันอาชีวศึกษาจะสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่มีโครงสร้างและการทำงานร่วมกันสำหรับการศึกษาดำเนินโครงการ แนวทางนี้ไม่เพียงแต่ช่วยจัดการโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่ยังเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับการใช้เครื่องมือการจัดการโครงการที่ใช้กันทั่วไปในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ด้วย

I – Influence อิทธิบาท 4 หลักธรรมอิทธิบาทในพระพุทธศาสนา มีแนวปฏิบัติ 4 ประการในการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานในสถาบันอาชีวศึกษา ดังนี้

ฉันทะ – ความพอใจ ปลูกฝังความรู้สึกกระตือรือร้นและความสนใจอย่างแท้จริงในการเรียนรู้ของนักเรียน ส่งเสริมให้เลือกโครงการที่สอดคล้องกับความชอบและเป้าหมายทางอาชีพของนักเรียน หลักการของฉันทะเน้นถึงความสำคัญของความตั้งใจเชิงบวกและความกระตือรือร้นในกระบวนการเรียนรู้ การนำไปปฏิบัติต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้สำรวจโครงการที่เกี่ยวข้องกับความสนใจของตนเองในสาขาอาชีวศึกษา ส่งเสริมวัฒนธรรมที่ให้ความสำคัญกับความอยากรู้อยากเห็นและแรงจูงใจในตนเอง อนุญาตให้นักเรียนแสดงความต้องการและรวมแรงบันดาลใจไว้ในกระบวนการคัดเลือกโครงการ

วิริยะ – ความเพียร ความพยายาม ความขยัน และความอดสาหัสอย่างยั่งยืนในการเรียนรู้จากโครงการ วิริยะสนับสนุนให้นักศึกษาทุ่มเทพลังงานและทำงานอย่างขยันขันแข็งเพื่อบรรลุผลสำเร็จของ

โครงการ ซึ่งส่งเสริมจรรยาบรรณในการทำงานที่เข้มแข็ง จัดโครงสร้างโครงการที่ต้องใช้ความพยายามอย่างต่อเนื่องและการมีส่วนร่วมตลอดเวลา แบ่งโครงการขนาดใหญ่ออกเป็นงานที่สามารถจัดการได้ โดยกำหนดเหตุการณ์สำคัญเพื่อติดตามความคืบหน้า ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการบริหารเวลาและการตั้งเป้าหมายเพื่อช่วยนักเรียนนำทางความท้าทายที่มีอยู่ในการเรียนรู้ตามโครงการงาน

จิตตะ – ความจริงจังในงาน เน้นความสำคัญของการมีสมาธิและการมุ่งมั่นในระหว่างการทำงาน โครงการ จิตตะสนับสนุนให้นักเรียนรักษาสติและความใส่ใจในรายละเอียด ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้งกับโครงการ และปรับปรุงคุณภาพของประสบการณ์การเรียนรู้ การนำไปปฏิบัติ ให้ผสมผสานการฝึกสติเข้ากับสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ตามโครงการ ส่งเสริมให้นักเรียนจัดสรรเวลาที่มีสมาธิและทุ่มเทสำหรับงานโครงการงาน สอนกลยุทธ์ในการจัดการสิ่งรบกวนสมาธิและรักษาสมาธิ เน้นคุณค่าของคุณภาพมากกว่าปริมาณในผลลัพธ์ของโครงการ

วิมังสา การสืบสวนหรือการวิเคราะห์ ส่งเสริมจิตวิญญาณของการสืบสวนและการวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ในการศึกษาตามโครงการ วิมังสาส่งเสริมให้นักเรียนซักถาม สืบค้น และวิเคราะห์ข้อมูลอย่างลึกซึ้ง ส่งเสริมนิสัยการซักถามและมุ่งมั่นที่จะทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ การนำไปปฏิบัติออกแบบโครงการที่ต้องการให้นักเรียนทำการวิจัยเชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูล และทำการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลรอบด้าน ส่งเสริมกรอบความคิดในการตั้งคำถาม โดยที่นักเรียนท้าทายสมมติฐานและแสวงหาความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น เปิดโอกาสให้นักเรียนนำเสนอและปกป้องสิ่งที่ค้นพบ ส่งเสริมวัฒนธรรมแห่งความอยากรู้อยากเห็นทางปัญญา

สถาบันอาชีวศึกษาจะสามารถสร้างแนวทางแบบองค์รวมและเน้นคุณค่าสำหรับการจัดการศึกษา โดยใช้โครงการเป็นฐานด้วยการผสมผสานแนวคิดเหล่านี้ซึ่งได้รับแรงบันดาลใจจากธรรมชาติของวิชาชีพ แนวทางนี้ไม่เพียงแต่สนับสนุนการได้มาซึ่งทักษะทางวิชาชีพเท่านั้น แต่ยังบ่มเพาะคุณสมบัติต่างๆ เช่น ความกระตือรือร้น ความขยัน สมาธิ และการคิดเชิงวิพากษ์ที่นำไปสู่ความสำเร็จทั้งส่วนบุคคลและทางอาชีพด้วย

I - Integrate the link between theory and practice บูรณาการการเชื่อมโยงทฤษฎีเข้ากับการปฏิบัติ การบูรณาการการเชื่อมโยงทฤษฎีและการปฏิบัติถือเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานภายในสถาบันอาชีวศึกษา แนวคิดสำคัญในการบูรณาการการเชื่อมโยงช่องว่างระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ต้องพัฒนาโครงการที่สะท้อนสถานการณ์จริงในสาขาอาชีวศึกษาอย่างใกล้ชิด การออกแบบโครงการที่แท้จริงช่วยให้มั่นใจได้ว่านักเรียนสามารถนำแนวคิดทางทฤษฎีไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมและในทางปฏิบัติได้โดยตรง การเชื่อมโยงระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัตินี้ช่วยเพิ่มความเกี่ยวข้องของประสบการณ์การเรียนรู้และเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับความท้าทายที่พวกเขาจะเผชิญในอาชีพการงานในอนาคต โดยบูรณาการปัญหาในโลกแห่งความเป็นจริง กรณีศึกษา หรือความท้าทายเฉพาะอุตสาหกรรมในการออกแบบโครงการ ทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมเพื่อให้แน่ใจว่าโครงการสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติและความคาดหวังในปัจจุบัน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมภาคปฏิบัติที่ต้องใช้ความรู้ทางทฤษฎี ใช้แนวทางปฏิบัติในการไตร่ตรองและการซักถามเพื่อช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงประสบการณ์โครงการกับแนวคิดทางทฤษฎี การสะท้อนกลับช่วยให้นักเรียนวิเคราะห์การกระทำ การตัดสินใจ และผลลัพธ์ของตนเองได้ ส่งเสริมความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับรากฐานทางทฤษฎีของโครงการของตน กระตุ้นให้นักเรียนอภิปรายว่าแนวคิดทางทฤษฎีให้ข้อมูลการตัดสินใจโครงการและกลยุทธ์การแก้ปัญหาอย่างไร จัดให้มีการซักถามในช่วงสรุปของแต่ละโครงการ เพื่อให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงความเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้เชิงทฤษฎีและการประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ

C - Creating a project การสร้างโครงการ การสร้างโครงการที่มีประสิทธิภาพในการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานสำหรับสถาบันอาชีวศึกษาต้องพิจารณาอย่างรอบคอบถึงความต้องการและเป้าหมายเฉพาะของสาขาอาชีวศึกษา แนวคิดสำคัญสำหรับการออกแบบโครงการ คือ โครงการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมที่แท้จริง ต้องพัฒนาโครงการที่จำลองสถานการณ์ในโลกแห่งความเป็นจริงอย่างใกล้ชิดในสาขาอาชีวศึกษา โครงการเหล่านี้ควรสะท้อนถึงความท้าทายและงานที่ผู้เชี่ยวชาญในอุตสาหกรรมเผชิญอยู่เป็นประจำ นักศึกษาสามารถนำความรู้ทางทฤษฎีไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ภาคปฏิบัติ โดยผสมผสานงานที่แท้จริง พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ตัวอย่างเช่น ในโปรแกรมการจัดการการต้อนรับ โครงการอาจเกี่ยวข้องกับการวางแผนและดำเนินกิจกรรม เช่น การประชุมหรืองานเลี้ยง โดยกำหนดให้นักเรียนประสานงานด้านโลจิสติกส์ จัดการงบประมาณ และจัดการกับความท้าทายที่คาดไม่ถึง หรือทำโครงการสหวิทยาการและแบบทีมงาน ออกแบบโครงการที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันแบบสหวิทยาการและการทำงานเป็นทีม ในสาขาอาชีวศึกษาหลายสาขา ผู้เชี่ยวชาญทำงานในทีมสหสาขาวิชาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อน สร้างโครงการที่ต้องใช้นักเรียนที่มีชุดทักษะที่แตกต่างกัน เช่น เทคนิค ความคิดสร้างสรรค์ และการบริหารจัดการ เพื่อทำงานร่วมกันโดยมีเป้าหมายร่วมกัน สิ่งนี้ไม่เพียงสะท้อนถึงความเป็นจริงของวิชาชีพอาชีวศึกษาต่าง ๆ แต่ยังช่วยให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและการสื่อสารที่จำเป็นอีกด้วย ตัวอย่างเช่น ในโปรแกรมการออกแบบผลิตภัณฑ์เดียว โครงการอาจเกี่ยวข้องกับการสร้างแคมเปญส่งเสริมการขายที่นักเรียนที่มีทักษะในการออกแบบกราฟิก การผลิตวิดีโอ และการตลาดทำงานร่วมกันเพื่อส่งมอบผลิตภัณฑ์ที่สอดคล้องกัน เหล่านี้ทำให้มั่นใจได้ว่าโครงการในสถาบันอาชีวศึกษาไม่เพียงแต่มีความเข้มงวดด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังนำไปใช้โดยตรงกับทักษะและความท้าทายที่นักเรียนจะต้องเผชิญในอาชีพการงานในอนาคตอีกด้วย ความจริงใจและการทำงานร่วมกันเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับความต้องการของบุคลากรในสาขาอาชีวศึกษา

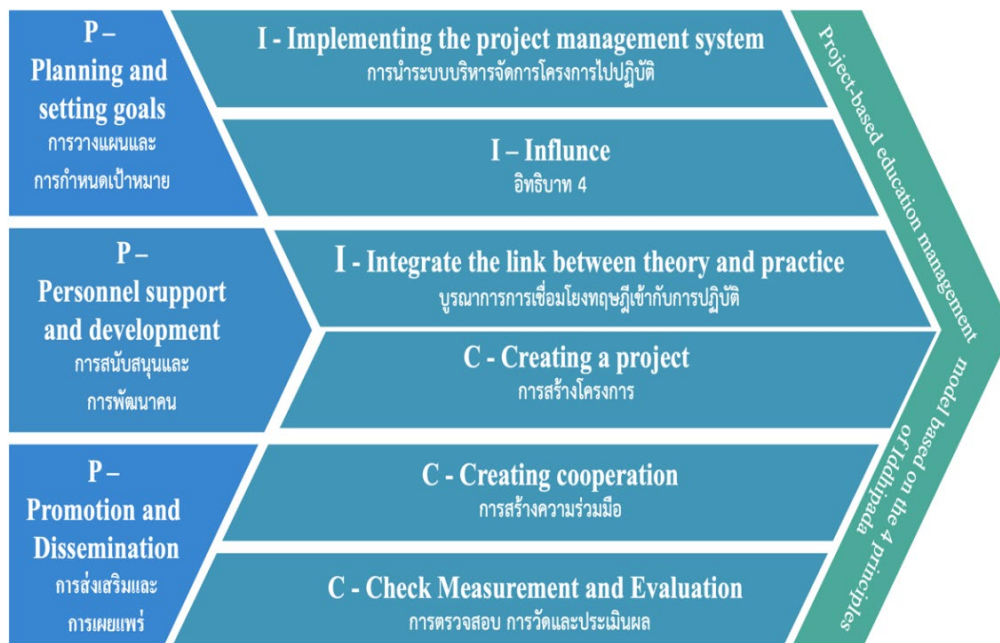
C - Creating cooperation การสร้างความร่วมมือ การส่งเสริมความร่วมมือและการสร้างความร่วมมือเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานภายในสถาบันอาชีวศึกษา เป็นแนวคิดสำคัญในการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักเรียน โดยต้องกำหนดบทบาทและความรับผิดชอบของทีมอย่างชัดเจน ในช่วงเริ่มต้นของแต่ละโครงการ การมอบหมายบทบาทเฉพาะ เช่น ผู้จัดการโครงการ นักวิจัย ผู้นำเสนอ และผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค ช่วยกระจายงานตามจุดแข็งและความสนใจของแต่ละบุคคล แนวคิดนี้ช่วยให้แน่ใจว่าสมาชิกในทีมแต่ละคนมีส่วนร่วมสนับสนุนโครงการอย่างมีความหมายและเข้าใจความรับผิดชอบเฉพาะของพวกเขา ตัวอย่างเช่น ในโครงการบริหารจัดการการก่อสร้าง นักเรียนคนหนึ่งอาจทำหน้าที่เป็นผู้จัดการโครงการ ดูแลลำดับเวลาและงบประมาณ ในขณะที่อีกคนมุ่งเน้นไปที่ด้านเทคนิค เช่น พิมพ์เขียวและวัสดุ การสร้างทีมและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพก็มีความจำเป็น ต้องดำเนินกิจกรรมการสร้างทีมที่มีโครงสร้างตั้งแต่เริ่มต้น โครงงานเพื่อช่วยให้นักเรียนรู้จักกันและสร้างทีมที่มีพลังเชิงบวก ส่งเสริมช่องทางการสื่อสารที่เปิดกว้างผ่านการประชุมทีมเป็นประจำ การใช้เครื่องมือดิจิทัลในการทำงานร่วมกัน และการสร้างโปรโตคอลการสื่อสารที่ชัดเจน เน้นความสำคัญของการฟังอย่างกระตือรือร้น ความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ และความสามารถในการแก้ไขข้อขัดแย้งกันเอง การสร้างสภาพแวดล้อมของทีมที่สนับสนุนจะช่วยเพิ่มความร่วมมือและทำให้แน่ใจว่านักเรียนสามารถทำงานร่วมกันในงานโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการผสมผสานแนวคิดเหล่านี้ สถาบันอาชีวศึกษาสามารถสร้างวัฒนธรรมความร่วมมือและความร่วมมือภายในประสบการณ์การเรียนรู้ตาม

โครงการ สิ่งนี้ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิผลโดยรวมของโครงการเท่านั้น แต่ยังเตรียมนักเรียนให้พร้อมสำหรับลักษณะการทำงานร่วมกันของวิชาชีพอาชีวศึกษาต่างๆ

C - Check Measurement and Evaluation การตรวจสอบ การวัดและประเมินผล การตรวจสอบ การวัดและประเมินผลที่มีประสิทธิผลเป็นองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการ เป็นฐานในสถาบันอาชีวศึกษา แนวคิดสำหรับการทบทวนและปรับปรุงกระบวนการวัดและประเมินผล พัฒนาเกณฑ์การประเมินที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เฉพาะของการเรียนรู้ตามโครงการในด้านอาชีวศึกษา สรุปทักษะ ความรู้ และความสามารถที่นักเรียนได้รับการคาดหวังให้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนผ่านโครงการของตน สำหรับกลยุทธ์การประเมินรายทางและผลสรุป ใช้การผสมผสานระหว่างกลยุทธ์การประเมินทั้งเชิงพัฒนาและเชิงสรุป การประเมินรายทางเกิดขึ้นทั่วทั้งโครงการ โดยให้ผลตอบรับอย่างต่อเนื่องแก่นักเรียนและครูผู้สอน ซึ่งอาจรวมถึงการประเมินโดยเพื่อน การประเมินตนเอง และการเช็คอินตามปกติเพื่อติดตามความคืบหน้า การประเมินเชิงสรุปจะดำเนินการในตอนท้ายของโครงการเพื่อประเมินผลลัพธ์โดยรวมและการบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ การใช้การประเมินทั้งสองประเภทช่วยให้สามารถปรับปรุงได้อย่างต่อเนื่องในระหว่างโครงการ และรับประกันการประเมินผลขั้นสุดท้ายที่ครอบคลุม ด้วยการรวมแนวคิดเหล่านี้เข้ากับกระบวนการวัดและประเมินผล สถาบันอาชีวศึกษาสามารถรับประกันการประเมินความริเริ่มการเรียนรู้ตามโครงการอย่างละเอียดและยุติธรรม แนวทางนี้ไม่เพียงแต่ให้ผลตอบรับอันมีค่าแก่นักเรียนสำหรับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังมอบข้อมูลเชิงลึกแก่ครูผู้สอนเพื่อปรับแต่งและปรับปรุงประสบการณ์การศึกษาตามโครงการในอนาคตได้ด้วย สรุปองค์ความรู้การวิจัยดังในภาพที่ 2

3PIC

ภาพที่ 2 องค์ความรู้จากการวิจัย “3PIC”

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 ควรมีนโยบายที่จะนำรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปพัฒนาในสถานศึกษาอาชีวศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
 - 1.2 ควรนำรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาไปพัฒนาเป็นคู่มือการปฏิบัติ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง และคู่มือในการปฏิบัติ
 - 1.3 ควรสนับสนุนให้มียุทธศาสตร์ในการพัฒนาครูผู้สอนตามรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยปฏิบัติตามคู่มือที่พัฒนาจากองค์ความรู้การวิจัยเรื่องนี้
 - 1.4 การนำรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ปฏิบัติในการพัฒนาครูผู้สอนนั้น ควรมีการจัดทำคู่มือการใช้งานให้ละเอียดและชัดเจนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 1.5 การนำรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ไปใช้ปฏิบัติจริงนั้น ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อจำกัดของหน่วยงาน องค์กร และสถานที่ที่มีความแตกต่างกัน
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ
 - 2.2 ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาโดยใช้โครงการเป็นฐานของสถานศึกษาอาชีวศึกษาตามหลักพุทธธรรมข้ออื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- คาสทูล ทูลิ่ง ซิสเต็ม (Castool Tooling Systems). (2566). อิทธิบาท 4 กับแนวทางการทำงานให้ประสบผลสำเร็จ. แหล่งที่มา <https://shorturl.asia/sOTwW> สืบค้นเมื่อ 15 ก.พ. 2566.
- จารึก อะยะวงค์. (2560). การศึกษาไทย : ปัญหาอยู่ที่ไหนกันแน่. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.

- เตือนใจ รักษาพงศ์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นันทิยา ชัยชนะเลิศ. (2561). รายงานการจัดประสบการณ์แบบโครงการ (Project Approach) ควบคู่สารนิทัศน์ โดยใช้บริบทเป็นฐาน เพื่อพัฒนาทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนบ้านรวมมิตร. รายงานวิจัย. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ประจวบ หนูเลี้ยง. (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น.
- พระธรรมปิฎก (ป. อ. ปยุตโต). (2538). พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรม. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. (2539). พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รุจิราพร รามศิริ. (2556). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์โดยใช้การวิจัย เป็นฐานเพื่อเสริมสร้างทักษะการวิจัย ทักษะการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และ จิตวิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัฒนา มัคคสมัน. (2554). การสอนแบบโครงการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: วี.พี.รินทร์.
- อรวิภา จรุงจรรูวัฒนา. (2559). การบูรณาการหลักอิทธิบาท 4 กับการเรียนการสอนของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตำบลหายยา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. ดุษฎีนิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่.
- Burr S.N. (2002). Collaboration, Reflection and Self-Assessment to Promote Curricular Change in Early Childhood Education. Dissertation Abstracts International.
- Butler, Alison, & Monica Christofili. (2014). Project-Based Learning Communities In Developmental Education: A Case Study Of Lessons Learned. Community College Journal Of Research And Practice. 38(7). 638-650.
- Katz, L.G. & Chard, S.C. (1994). Engaging children's mind: The project approach. 10thed. Norwood. New Jersey: Ablex.
- Ortiz, B.L. (2006). Online collaborative problem-based learning: design, facilitation, student work strategies and supporting technologies. Doctoral dissertation. Columbia University.